

Pracovní činnosti – úprava platná od 1. 9. 2009

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je realizován ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti. Předmět je vyučován od 2., 4. a 5. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně, pouze ve třetím ročníku jsou 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a dle potřeby jsou využívány odborné učebny a ostatní prostory školy. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce (např. exkurze, projekty, návštěvy výstav a muzeí, pobytové akce).

Při výuce kladem důraz předně na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci a spolupráci. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tématických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Praktické činnosti svým vzdělávacím obsahem a činnostmi přispívají k utváření a rozvíjení všech kompetencí.

Kompetence k učení

- vést žáky k praktickému osvojování práce podle návodu a k plánování činností při práci
- seznamovat žáky s vlastnostmi materiálů a surovin, jejich použitelnosti
- vytvářet u žáků přesné pojmy se vztahem k práci a k volbě povolání

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- seznamovat žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia

Kompetence komunikativní

- vést žáky k dovednosti vyslechnout odlišný názor na pracovní postup a diskutovat o něm
- vést žáky k využití informačních a komunikačních prostředků jako nástroje poznání

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k získání sebedůvěry při vystupování před spolužáky, ke vzájemné pomoci v týmu, k respektování jiného názoru a k obhájení svého

Kompetence občanské

- podporovat u žáků aktivní zapojování se do dění školy a přisvojování si základních pravidel, společenských norem a zákonů, dokázat se jimi řídit

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- vytvářet u žáků pracovní návyk a dovednost tvořit a dodržovat jednoduché pracovní postupy, aplikovat je v praxi, zhodnotit a prezentovat výsledky své práce

1. stupeň

Hlavním cílem je využít dětskou tvořivost a manuální zručnost.

2. stupeň

Hlavním cílem je vytvořit žákům prostor pro rozvíjení manuální zručnosti. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti pro život a pomáhá k nalezení cesty jejich dalšího uplatňování v praxi, hledání možností seberealizace a profesní orientace.

Osnovy

2. ročník

Vlastnosti materiálu
Pracovní pomůcky a nástroje
Jednoduché pracovní operace a postupy
Lidové zvyky a tradice
Stavebnice
Pěstitelské práce

3. ročník

Vlastnosti materiálu
Pracovní pomůcky a nástroje
Jednoduché pracovní operace a postupy
Lidové zvyky a tradice
Stavebnice
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů

4. ročník

Vlastnosti materiálu
Pracovní pomůcky a nástroje
Jednoduché pracovní operace a postupy
Lidové zvyky a tradice
Stavebnice
Pěstitelské práce

5. ročník

Vlastnosti materiálu
Pracovní pomůcky nástroje
Jednoduché pracovní operace a postupy
Lidové zvyky a tradice
Stavebnice
Příprava pokrmů

2. ročník			
očekávané výstupy žáka	učivo	průř. témata	mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
<ul style="list-style-type: none"> • pozná různé druhy materiálu a jeho vlastnosti • pozná vlastnosti zpracování materiálu • ověří si vlastnosti materiálu v praxi 	Vlastnosti materiálu <ul style="list-style-type: none"> • přírodniny • modelovací hmota • papír, karton a jiné.. 		ČJ - písmena Prv – Rozmanitost přírody Vv – Rozlišování neobvyklých materiálů
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet 	Pracovní pomůcky a nástroje <ul style="list-style-type: none"> • nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, aj.) 		Prv - Řemesla
<ul style="list-style-type: none"> • učí se jednoduchý pracovní postup • odhadne jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní pracovní zkušenosti • napodobí průběh předváděné práce 	Jednoduché pracovní operace a postupy <ul style="list-style-type: none"> • stříhání, lepení, ohýbání, svazování, aj. 		ČJ - písmena
<ul style="list-style-type: none"> • dovede vytvořit jednoduché tradiční výrobky 	Lidové zvyky a tradice <ul style="list-style-type: none"> • vánoční a velikonoční tradice 		Čj – Vypravování, krátké mluvené projevy Hv – Vokální činnosti Vv– Osobní postoj v komunikaci
Konstrukční činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	Stavebnice <ul style="list-style-type: none"> • plošné, prostorové 		M – Geometrie v rovině a prostoru
<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o nenáročné rostliny 	Pěstitelské práce <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin 		Prv – Rozmanitost přírody

3. ročník			
očekávané výstupy žáka	učivo	průř. témata	mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
<ul style="list-style-type: none"> • pozná různé druhy materiálu a jeho vlastnosti • pozná vlastnosti zpracování materiálu • ověří si vlastnosti materiálu v praxi • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy 	Vlastnosti materiálu <ul style="list-style-type: none"> • přírodniny • modelovací hmota • papír, karton a jiné.. • textil 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet 	Pracovní pomůcky a nástroje <ul style="list-style-type: none"> • nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, aj.) 		
<ul style="list-style-type: none"> • učí se jednoduchý pracovní postup • odhadne jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní pracovní zkušenosti • napodobí průběh předváděné práce 	Jednoduché pracovní operace a postupy <ul style="list-style-type: none"> • stříhání, lepení, ohýbání, svazování, aj. 		
<ul style="list-style-type: none"> • dovede vytvořit jednoduché tradiční výrobky 	Lidové zvyky a tradice <ul style="list-style-type: none"> • vánoční a velikonoční tradice 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (pružnost nápadů, originalita)	Prv– Lidé a čas Hv – Vokální činnosti Čj – Tvořivé činnosti s literárním textem
Konstrukční činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	Stavebnice <ul style="list-style-type: none"> • plošné, prostorové 		M – Geometrie v rovině a prostoru Vv – Manipulace s objekty
<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o nenáročné rostliny • provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování 	Pěstitelské práce <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti 		

3. ročník

<ul style="list-style-type: none">• připraví tabuli pro jednoduché stolování• chová se vhodně při stolování• dodržuje zásady hygieny	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none">• jednoduchá úprava stolu• pravidla správného stolování		
--	---	--	--

4. ročník			
očekávané výstupy žáka	učivo	průř. témata	mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
<ul style="list-style-type: none"> • provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny 	Vlastnosti materiálu <ul style="list-style-type: none"> • přírodniny • modelovací hmota • papír, karton a jiné.. • textil, drát, folie, dřevo, aj. 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet • zvládne jednoduchý pracovní postup • důsledně dodržuje pracovní řád při práci s nástroji, pomůckami • dodržuje bezpečnost práce a poskytne první pomoc při úrazu 	Pracovní pomůcky a nástroje <ul style="list-style-type: none"> • funkce a využití • nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, drát, niť, jehla, nůž, aj.) 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> • sleduje průběh předvádění práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup • dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, nákresu 	Jednoduché pracovní operace a postupy <ul style="list-style-type: none"> • stříhání, lepení, ohýbání, svazování, šití, aj. 		Čj – Práce s literárním textem - loutky
<ul style="list-style-type: none"> • dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo • pracuje podle své vlastní představy • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 	Lidové zvyky a tradice <ul style="list-style-type: none"> • vánoční a velikonoční tradice 		Hv – Vokální činnosti Vv – Umělecká výtvarná tvorba Aj – Vánoce Čj – Tvořivá práce s literárním textem
Konstrukční činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle vlastního návodu, předlohy, náčrtu • pracuje podle své vlastní představy • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	Stavebnice <ul style="list-style-type: none"> • konstrukční, prostorové • sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, náčrtem 		M – Geometrie v rovině a prostoru

4. ročník			
<i>očekávané výstupy žáka</i>	<i>učivo</i>	<i>průř. témata</i>	<i>mezipř. souvislosti</i>
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti • samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny • volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu 	Pěstitelské práce <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 		Při – Rovnováha v přírodě a její ochrana

5. ročník			
očekávané výstupy žáka	učivo	průř. témata	mezipř. souvislosti
Práce s drobným materiálem			
<ul style="list-style-type: none"> provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem a volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny 	Vlastnosti materiálu <ul style="list-style-type: none"> přírodniny modelovací hmota papír, karton a jiné.. textil, drát, folie, dřevo, aj. 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí, dovede s nimi zacházet zvládne jednoduchý pracovní postup důsledně dodržuje pracovní řád při práci s nástroji, pomůckami a dodržuje bezpečnost práce 	Pracovní pomůcky a nástroje <ul style="list-style-type: none"> funkce a využití nářadí a nástroje (nůžky, hřebík, provázek, lepidlo, špejle, drát, nit', jehla, nůž, aj.) 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> sleduje průběh předvádění práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtků, nákresů 	Jednoduché pracovní operace a postupy <ul style="list-style-type: none"> stříhání, lepení, ohýbání, svazování, šití, aj. 		
<ul style="list-style-type: none"> dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo pracuje podle své vlastní představy využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 	Lidové zvyky a tradice <ul style="list-style-type: none"> vánoční a velikonoční tradice 		Aj – Lidové zvyky Vv – Vizuální obrazné vyjádření
Konstrukční činnosti			
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle vlastního návodu, předlohy, náčrtu pracuje podle své vlastní představy a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	Stavebnice <ul style="list-style-type: none"> konstrukční, prostorové sestavování modelů práce s návodem, předlohou, náčrtem 		M – Geometrie v rovině a prostoru
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce 	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně výběr, nákup, skladování potravin úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni, historie a význam 		Aj – Jídlo, pití, nákupy Př – Člověk – výživa a hygiena Vl – Z historie naší vlasti